

Univers Pedagogic pro

Nr. 46 (835),
22 decembrie 2022

Săptămânal al Ministerului Educației
și Cercetării al Republicii Moldova

Două subproiecte lansate la Universitatea Tehnică a Moldovei

Învățământul superior din Republica Moldova se află în proces de modernizare și reformare. În acest context, Ministerul Educației și Cercetării a lansat la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) două subproiecte în două domenii prioritare pentru învățământul superior din Republica Moldova - tehnologii ale informației și comunicațiilor, inginerie și activități ingineresti.

Proiectul reprezintă o investiție în valoare totală de peste 43 de milioane lei, oferită de Guvernul Republicii Moldova instituției, în bază de concurs, în cadrul Proiectului „Învățământul superior

din Moldova”, finanțat de Banca Mondială. Subproiectul DATASEA – „Modernizarea curricula pentru formarea competențelor profesionale în Securitatea Informațională, Managementul Informației, Știința Datelor, pentru sporirea competitivității și a securității datelor IMM-urilor” va permite UTM să consolideze capacitățile de cercetare în direcțiile de analiză a datelor și securitate informațională, prin dotarea cu echipamentul necesar a laboratoarelor științifice, cu implementarea rezultatelor obținute în procesul de învățământ, dar și să fortifice și să valorifice capitalul uman, baza materială. Dezvoltarea domeniului va deschide noi orizonturi de parteneriate, inclusiv cu domeniul afacerilor. Bugetul total prevăzut pentru subproiect este de peste 6 milioane de lei. Subproiectul GEAR 4.0 – „Modernizarea

curricula pentru formarea competențelor profesionale în Inginerie, Electronică, Automatică și Robotică, ca răspuns la cerințele Industriei 4.0 / GEAR 4.0” are un buget de peste 37 milioane de lei. UTM își propune să realizeze un curriculum universitar de viitor, unul sustenabil, interdisciplinar, interactiv, prin re-proiectarea curricula pentru domeniul Inginerie și activități ingineresti și dotarea laboratoarelor cu utilaj de automatizare a proceselor de producție, prin parteneriate sustenabile între UTM și companii ingineresti, care vor ajuta la dezvoltarea unui curriculum inovator. Un alt obiectiv al proiectului este crearea HUB-ului IND-4.0, care include 5 laboratoare: „Electronică aplicată”, „Acționari electropneumatici pentru automatizări industriale”, „Tehnologii Avansate de Fabricare pe Mașini CNC”, „Energii regenerabile”, „Fabrica Inteligentă” – mini fabrică digitală.

Ministerul Educației și Cercetării, cu sprijinul Guvernului și al partenerilor de dezvoltare, implementează proiecte de dezvoltare cu perspectivă pentru învățământul superior și domeniul de cercetare, integrat în universități, prin fortificarea și valorificarea capitalului uman, a bazei materiale, a programelor de studii, ajustându-le la standarde internaționale, pentru ca specialiștii formați la universitățile din Republica Moldova să fie competitivi la nivel național, european și global, dar în special pentru a asigura dezvoltarea durabilă a țării.

Forum interinstituțional, desfășurat la UPSC

În perioada 15 - 16 decembrie 2022, în incinta Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, s-a desfășurat „Forumul interinstituțional privind cooperarea transfrontalieră durabilă în context academic internațional: România - Republica Moldova - Ucraina”.

Evenimentul a fost organizat de către Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România, în parteneriat cu universitățile partenere din Republica Moldova (UPSC, ASEM, UCC, USEFS, ULIM, USMF, US Comrat, US Cahul) și din Ucraina. Forumul a reunit peste 200 de reprezentanți ai mediului academic, preuniversitar din România, Republica Moldova și Ucraina, reprezentanți ai direcțiilor de învățământ din cadrul consiliilor raionale, membri ai misiunilor diplomatice/consulare, factori importanți în stabilirea raporturilor de cooperare transfrontalieră durabilă.

Rectorul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, prof. univ. dr. ing. Puiu-Lucian Georgescu, a transmis participanților la eveniment mesajul de salut din partea comunității UGAL. A fost exprimată speranța privind dezvoltarea parteneriatului durabil dintre mediul academic gălățean și instituțiile de învățământ din Republica Moldova și Ucraina în domeniul cooperării și cercetării transfrontaliere, privind activitatea educațională și de cercetare, cu rezultate relevante la nivel național și internațional.

În alocuțiunile rostite, rectorii și reprezentanții universităților partenere din Republica Moldova, Ucraina, ministrul consilier al Ambasadei României în Moldova, Valeriu Stoica, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova, Victoria Cazacu, consulul general al României la Cernăuți, Irina Stănculescu, au menționat problematica actuală a evenimentului științific, menționând rolul Universității „Dunărea de Jos” din Galați în realizarea cooperării transfrontaliere. S-a menționat că astfel de evenimente reprezintă un prilej oportun de comunicare și colaborare dintre instituțiile de învățământ superior din țările participante la forum, acestea oferind multiple deschideri pentru realizarea schimbului de experiență și bune practici, conceptualizarea de proiecte comune transfrontaliere.

Forumul s-a axat pe un dialog viu, constructiv și valoros, cu multiple deschideri de viitor. Evenimentul și-a propus crearea unui context academic puternic de noi direcții inter- și transfrontaliere, schimbul constructiv de idei promițătoare în numele calității în educație.

Ministerul Educației și Cercetării și Banca Mondială discută despre proiecte în educație

Ministerul Educației și Cercetării a găzduit echipa Băncii Mondiale, care a desfășurat două misiuni în Republica Moldova. Prima misiune a fost axată pe finalizarea cu succes a Proiectului Reforma Învățământului în Moldova (PRIM) și elaborarea Raportului final privind rezultatele implementării Proiectului. A doua misiune a avut drept obiectiv promovarea și pregătirea Proiectului de Îmbunătățire a Calității Educației, un nou proiect, finanțat de Banca Mondială, în valoare de 40 de milioane de dolari, care vor fi investiți în învățământul general, în perioada 2023-2028.

Obiectivul noului proiect este îmbunătățirea calității educației, dezvoltarea și modernizarea siste-

mului de învățământ general, atât a programelor de studii conform cerințelor timpului, precum și a spațiilor de studiu, formarea profesională continuă a cadrelor didactice în vederea alinierii la standardele internaționale.

Echipa Băncii Mondiale și cea a Ministerului Educației și Cercetării au discutat principalele elemente ale noului proiect, precum: componentele proiectului și activitățile de bază în cadrul acestora, indicatorii de performanță, aranjamentele de implementare, management fiduciar, angajamentul social și de mediu.

Programele implementate cu sprijinul Băncii Mondiale vin să răspundă obiectivelor pe care și le-a trasat Ministerul Educației și Cercetării - creșterea calității și eficienței educației.

(Continuare în pag. 2)

A început campania de abonare pentru anul 2023

Dragi cititori, grăbiți-vă să perfectăți abonamentul anual la săptămânalul „Univers Pedagogic Pro”!

Echipa redacțională vă mulțumește pentru încrederea oferită și vă invită să rămâneți cititori fideli ai UPp și în anul 2023. În schimb, promitem să vă aducem pe masă cea mai utilă și veridică informație.

Amintim, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” pune la dispoziție serviciul de abonare online, deci vă puteți abona chiar acum accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>

Să ne cunoaștem formatorii

Reamintim, Centrul de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a dat start campaniei de promovare a formatorilor din cadrul instituției, specialiști care pun umărul la fortificarea sistemului de formare profesională continuă din țară, oameni care promovează misiunea și valorile educației.

Astăzi vă propunem să o cunoașteți pe **TATIANA VERDEȘ**, doctor în filologie, conferențiar universitar, grad didactic superior, șef al Departamentului Educația Adulților și Dezvoltare Personală

Imediat după absolvirea Școlii de cultură generală Nr. 4 din Soroca, Tatiana Verdeș aplică la studii de licență în cadrul Universității de Stat din Moldova, optând pentru Facultatea de Litere, specialitatea „Limba și literatura română”. Doi ani mai târziu o regăsim studentă și la Facultatea de Arte Frumoase, specialitatea „Dans modern”. Ambele facultăți le absolvete cu brio în 2004, an în care aplică la studii de master în cadrul primei facultăți.

Revine pe băncile universitare în anul 2019, pentru a studia programul de masterat **Managementul inovării și antreprenoriat educațional** în cadrul Universității de Stat din Tiraspol.

Diploma de doctor în științe filologice o obține în anul 2011 la Universitatea de Stat din Moldova, specialitatea **Lingvistică generală; filosofia limbajului, psiholingvistică; lingvistică informatizată (limba română)**.

Interviu Blitz cu Tatiana VERDEȘ

Destin
Viața trăită conștient.

Misiune asumată
Puterea de a face față provocărilor vieții.

Un atu profesional
Răbdarea.

Cea mai importantă realizare/performanță profesională.
Urmează.

3 calități definitorii ale EU-lui personal
Curiozitatea
Disciplina
Optimismul

Bucuria vieții
Clipa trăită cu pasiune.

Mândria incontestabilă
Recunoștința oamenilor.

Unul din visurile nerealizate
Mi-aș fi dorit să locuiesc pe malul mării.

Investesc în...
Formare și dezvoltarea mea și a celor dragi.

Planuri de viitor
Să ajut și să motivez oamenii să creadă în sine și în propriile puteri.

Să ofer oportunități de formare și dezvoltare tuturor.

O revelație sufletească
Dansul și meditația.

5 sfaturi pentru formabili

1. **PLANIFICAȚI!** Notați obiectivele, pentru a fi concentrați pe ele. Oamenii de succes nu lasă lucrurile la întâmplare.
2. **ÎNVĂȚAȚI** din tot și toate, din succese și eșecuri. Experiența este cea mai bună școală, chiar dacă taxele unora sunt mari. Și, bineînțeles, indiferent de cât de mult greșești sau de cât de lent progresezi, ești înaintea celor care nu încearcă, nu învață.
3. **CREDEȚI** în succes, în visurile pe care le aveți, întrucât performanța nu este o măsură a valorii, ci o reflexie a ei. Cât crezi, poți. Învățați să aveți așteptări doar de la Dvs.
4. **FACEȚI** CEEA CE VĂ DEFINIȘTE! Viața merită a fi trăită cu pasiune.
5. **NU RENUNȚAȚI!** Când vă este greu și vreți să renunțați, continuați să acționați, faceți uz de simțul umorului, veți fi surprinși cât de mult ajutați! Fericirea este o chestiune ce ține de alegerea fiecăruia.

PSIHOLOGUL RĂSPUNDE

CUM PUTEM PREVENI ABSENTEISMUL ȘCOLAR?

Absenteismul școlar nu mai este un concept întâlnit doar în actele legislative în vigoare, ci un fenomen răspândit în rândurile elevilor la nivel național. Pentru înțelegerea exhaustivă a fenomenului în cauză, vom face referire la un act normativ important în acest sens. Deci, potrivit ordinului nr. 559 din 12 iunie 2015 cu privire la prevenirea și combaterea absenteismului și abandonului școlar, acesta reprezintă un fenomen înregistrat în cazul elevilor ce absentează regulat, fără un motiv temeinic. Absenteismul școlar este manifestat, de asemenea, prin lipsa motivației și a interesului din partea elevului pentru studii, fuga frecventă de la lecții și/sau conduită socială evazionistă.

Cauzele absenteismului școlar pot fi multiple, cum ar fi:

- **factori sociali** – bullyingul, marginalizarea sau intimidarea din partea colegilor de clasă;
- **factori de mediu** – schimbarea locului de trai, inclusiv transferul la o altă instituție de învățământ;
- **factori familiali** – climat conflictogen în cadrul familiei, neglijență din partea părinților, stil parental permisiv sau neglijent, părinți plecați peste hotare etc.;
- **factori personali** – nivel de reziliență scăzut față de schimbare, precum și toleranță subdezvoltată la stres; nivel IQ (coeficient de inteligență) și EQ (coeficient de inteligență emoțională) scăzut; procese psihice cognitive subdezvoltate, ce generează dificultăți de percepție, asimilare și integrare a informației; copil cu un caracter inhibat, retras, sensibil emoțional;
- **factori externi** – strategii didac-

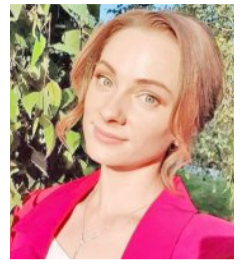
tice învechite; metode de predare dificile; atitudine negativistă și jignitoare din partea cadrelor didactice; frică față de un anumit cadru didactic și modul său de predare;

- **factori economici/de trai** – familie social-vulnerabilă, sărăcie, incapacitatea parentală de a asigura copilul cu toate necesare pentru realizarea procesului instructiv-educativ, prezența unor situații de risc (părinți consumatori de alcool/droguri; decesul unui părinte sau a ambilor părinți etc.).

În esență, dacă am analiza atent fiecare caz de absenteism școlar, cu siguranță, vom identifica faptul că se întrunesc cel puțin 2-3 aspecte din cele nominalizate mai sus. Drept urmare, pentru a asigura incluziunea și accesul tuturor elevilor la un proces instructiv-educativ de calitate este obligatoriu necesar să elaborăm, la nivel de instituție, un plan de acțiuni cu referire la ordinul menționat mai sus.

Așadar, în scopul prevenirii și combaterii fenomenului de absenteism școlar, este necesar să avem în vedere acțiuni de prevenire, de combatere și de remediere a fiecărui caz în parte. Iată câteva sugestii de rigoare ce pot fi implementate la nivel de unitate școlară:

1. observarea și identificarea factorilor de risc ale absenteismului școlar;
2. monitorizarea procesului de integrare și adaptare școlară a fiecărui elev din clasă;
3. asigurarea și menținerea unui climat afectiv școlar, centrat pe sporirea coeziunii de grup în rândul elevilor;
4. fortificarea comunicării școlă-familie-comunitate;
5. colaborarea cu organele ierar-

Veronica CEBAN
dr. în Științele Educației,
psiholog clinician,
directoarea Gimnaziului
nr 51 „Gh. Malarciuc”

hic superioare și cu instituțiile abilitate în vederea remedierii cazurilor de absenteism școlar;

6. sensibilizarea și implicarea părinților în activitățile extracurriculare ale copilului său, cât și în viața acestuia;
7. informarea obligatorie a organelor și instituțiilor abilitate de intervenție urgentă în cazurile grave și extrem de grave;
8. desfășurarea seminariilor, training-urilor și a workshop-urilor tematice la nivel de instituție pentru angajații acesteia;
9. identificarea și sancționarea disciplinară a cadrelor didactice ce încalcă Codul deontologic și Codul de etică în conformitate cu legislația în vigoare;
10. proiectarea și desfășurarea programelor de remediere psihologică orientate către diminuarea fenomenului de absenteism școlar;
11. organizarea grupurilor de suport pentru elevii din grupul de risc privind absenteismul școlar etc.

În concluzie, menționăm ideea că orice caz de absenteism nu este doar despre o istorie de viață a copilului în cauză, ci este despre carențele fiecărei persoane implicate în acest caz. Prin urmare, excluderea cauzelor care stau la baza sporirii acestui fenomen va asigura un proces educațional integral și prosper pentru fiecare discipol.

Ministerul Educației și Cercetării și Banca Mondială discută despre proiecte în educație

(Continuare din pag. 1)

Realizările în cadrul proiectului PRIM includ:

1. Elaborarea, în baza Standardelor școlare de asigurare a calității, a standardelor operaționale minime care determină nivelul minim de calitate ce trebuie să fie atins de fiecare instituție de învățământ general din Republica Moldova.
2. Renovarea a 23 de instituții de învățământ, care au beneficiat de reparații capitale și dotări cu mobilier și tehnică. În aceste instituții de învățământ învață circa 16740 de elevi. În urma îmbunătățirii condițiilor de învățare a devenit evidentă tendința de creștere a numărului de elevi.
3. Dotarea a 160 de instituții de învățământ cu echipamente pentru laboratoarele școlare de fizică, chimie și biologie. Ca rezultat, de acest echipament vor beneficia circa 114 600 de elevi.
4. Dotarea a 100 de instituții de învățământ cu echipament specializat, precum și cu materiale speciale de învățare și predare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități. Acest echipament este utilizat pentru optimizarea procesului de instruire a circa 2110 elevi cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități. În cadrul proiectului a fost elaborat un set de softuri care cuprind circa 200 de lecții digitale ce facilitează studierea disciplinelor de matematică și limba și literatura română pentru elevii din clasele a I-a - V-a.
5. Achiziționarea a 15500 de laptopuri pentru crearea de condiții mai bune de utilizare a tehnologiilor informaționale în procesul educațional din învățământul primar și secundar general, precum și asigurarea condițiilor de învățare online.
6. Desfășurarea de formări privind implementarea Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general pentru 1736 de manageri școlari, ceea ce reprezintă 50,6% din numărul total de cadre manageriale din învățământul primar și secundar general.
7. Desfășurarea de formări privind implementarea Standardelor de competență profesională a cadrelor didactice din învățământul general pentru 5222 de cadre didactice din instituțiile de învățământ primar și secundar general, ceea ce reprezintă 21,56% din numărul total de cadre didactice din învățământul primar și secundar general.
8. Desfășurarea unui program de formare pentru dezvoltarea competențelor profesionale ale 840 de cadre didactice de sprijin și psihopedagogi, ceea ce reprezintă circa 75% din numărul total de specialiști.
9. Dezvoltarea competențelor de evaluare a 1787 de cadre didactice incluse în comisiile de evaluare la examenele naționale de absolvire a gimnaziului și de 1707 cadre didactice incluse în comisiile de evaluare la examenele naționale de bacalaureat.
10. Acordarea de sprijin în cadrul Proiectului pentru participarea la evaluările internaționale, inclusiv PISA 2015, PISA 2018 și PISA 2022. Re-

zultatele PISA au fost utilizate pentru perfecționarea documentelor de politici educaționale.

11. Îmbunătățirea Sistemului Informațional de Management în Educație (SIME) și elaborarea în cadrul acestui sistem a unui modul pentru Învățământul Profesional Tehnic. SIME oferă un grad mai înalt de transparență pentru toți beneficiarii sistemului educațional și contribuie la procesul de prelucrare a datelor și luare a deciziilor privind dezvoltarea serviciilor educaționale.
12. Îmbunătățirea / modernizarea Sistemului Automatizat de Procesare a Datelor (SAPD), care este utilizat cu succes în sesiunile de examene naționale pentru clasele a IV-a, IX-a și a XII-a.
13. Realizarea unui studiu la scară națională privind cadrul existent de finanțare a activităților extracurriculare, desfășurate în instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Rezultatele studiului vor fi utilizate pentru îmbunătățirea sistemului de acordare a serviciilor educaționale extracurriculare.
14. Elaborarea unui studiu privind promovarea în manualele școlare a principiilor nediscriminării și egalității de gen. Rezultatele studiului vor fi utilizate de autorii de manuale și de Ministerul Educației și Cercetării în procesul de elaborare și evaluare a manualelor.
15. Revizuirea formulei de finanțare în vederea eficientizării utilizării resurselor financiare în învățământul general.

„Numele Svetlanei Pușcă se asociază cu cele trei calități esențiale ale unui învățător bun. Are o solidă pregătire de specialitate, este un bun pedagog, are vocație pentru meseria dată”, astfel o caracterizează managerul Școlii primare „Gr. Vieru”, Galina IURĂȘ. Având o experiență de un sfert de secol, Svetlana Pușcă își amintește cu un sentiment de nostalgie de anul 1997, când și-a început cariera didactică. Mulți copii a educat și a îndrumat distinsa învățătoare și în prezent poate constata că tocmai șase generații de copilași au trecut prin școala dumezei, bucurându-i sufletul. Este mereu în căutare, fiecare lecție nouă fiind pregătită astfel ca să aducă elevilor ceva nou și surprinzător, iar fiecare zi să nu se asemene cu cele precedente. Caută, elaborează și meșterește ea însăși, cu multă ingeniozitate, materiale didactice, fișe, scenarii pentru diverse activități, iar copiii o bucură cu străduința lor, obținând rezultate bune la învățatură și ajutând-o cu inițiativa lor.

- Vă mai amintiți de primii Dvs. mentori, de prima învățătoare?

- Îmi amintesc cu drag de prima învățătoare, Valentina Voloh. De la ea am învățat că cine își alege meseria de învățător, în primul rând, trebuie să iubească copiii, să dea dovadă de iscusință, talent, răbdare și multă dăruire. Prima mea învățătoare va rămâne mereu o oază de liniște și pace sufletească, de bunătate, blândețe și gingășie. Va fi mereu izvorul nesecat de sfaturi bune și gânduri frumoase din care mi-am potolit setea de adevăr și puritate.

- Cine V-a determinat să pășiți pe calea pedagogiei, să fiți călăuzitorul elevilor de la treapta primară de învățământ?

- A fi pedagog nu este numai o profesie, ci un talent, o chemare a sufletului, un dar dumnezeiesc. Înseamnă muncă zi de zi iar rezultatul este observat peste ani. Cred că felul meu de a fi m-a determinat să-mi aleg această meserie. Dar și prima învățătoare, onestă, conștiincioasă, înțeleaptă, cu un caracter frumos, mi-a aprins scânteia acestei profesii în suflet, m-a ghidat să observ întotdeauna lumina vie la orizont, să împart bucuriile cu ceilalți, mi-a fost un model demn de urmat. Dumezei a fost persoana care a pus temelia, pentru a putea în continuare să-mi aleg conștiința viitorului. Trecerea timpului nu a șters amintirile legate și de profesorii care au fost pentru mine adevărate modele. Împreună cu elevii mei am învățat unii de la alții. Ei sunt acei, care m-au încărcat cu energie și m-au motivat să desfășor lecții relevante.

Svetlana PUȘCĂ: „A fi pedagog nu este numai o profesie, ci un talent, o chemare a sufletului”

Premiul III și titlul de „Învățător al anului” în cadrul Concursului republican „Pedagogul Anului”, decernate în 2022, i-au revenit Svetlanei Pușcă, învățătoare la IP Școala Primară „Grigore Vieru”, orașul Ștefan Vodă.

- Vorbiți-ne despre cei care v-au format ca specialist în domeniu și v-au pregătit pentru viață?

- Am făcut studiile la Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici” din Chișinău. Îmi amintesc cu drag de profesorii de aici, care mi-au influențat viitorul. Ei mi-au dat curaj, încredere, astfel am înțeles că am o mare responsabilitate și am învățat să lucrez în echipă, să mă bucur împreună cu colegii de reușitele muncii noastre. Mi-am urmat studiile la Universitatea din Tiraspol. Profesorii de aici, prin talentul lor pedagogic, mi-au alțuit harul și dăruirea de sine, pentru făurirea destinului meu. M-au îndrumat să pășesc cu sfială în lumea adevărului, stând de veghe și purtându-mă prin labirintul plin de taine al devenirii. Apreciez amprenta dumezei de a transmite semnificația iubirii, bunătății și înțelepciunii. Aici am studiat cum să îndrum copiii să străbată căile în lumea cunoștințelor și să le descopere semnificația.

- După ce principii vă conduceți în activitatea didactică?

- Sunt ceea ce fac! În munca mea de învățător pledez pentru o predare-învățare de succes centrată pe copil, îmbinând instruirea de nivel înalt cu susținerea necesităților fiecărui copil. Acest principiu încadrează elevii pe drumul spre cunoaștere, oferindu-le un control sporit asupra învățării, prin asumarea responsabilității cu privire la: ce se învață, cum se învață și de ce, când se învață. Pentru a sprijini acest principiu pun accentul pe diverse strategii de lucru, diferențierea instruirii și metode adecvate.

Mereu am considerat că părinții, familia și alți reprezentanți legali au un rol esențial în asigurarea bunăstării copilului. Sunt ghidată și de principiu: „Dacă nu eu, atunci cine?”

- Cum au decurs etapele de pregătire pentru Concursul „Pedagogul Anului 2022”?

- Când mi s-a propus participarea la concurs am acceptat, un factor pozitiv fiind că faptul că am în responsabilitate clasa a IV-a. Am fost sigură că pot face un schimb de experiență cu celelalte cadre didactice.

Concursul s-a desfășurat lejer, într-o atmosferă pozitivă, productivă, plină de curiozitate, empatie, perseverență și mereu am fost încurajată că voi reuși. Le mulțumesc organizatorilor pentru desfășurarea obiectivă a concursului. Acest concurs mi-a oferit șansa să fac o retrospectivă a activității mele, să-mi demonstrez competența și vocația. Concursul m-a pus în fața oglinzii profesionale. Con-

completa palmaresul cu noi premii și diplome!

- Aveți o conlucrare deosebită cu părinții elevilor. Cum mențineți legătura permanentă cu ei?

- „A fi împreună este un început, a rămâne împreună este un progres, a lucra împreună este un succes” (Henry Ford). Aș vrea să menționez că mereu m-am condus de ideea că părinții sunt o parte integrantă a programului educativ și că trebuie să-i implic în diverse activități.

Am colaborat cu părinții, avându-i parteneri activi. Astfel i-am motivat la implicare. Parteneriatul între familie și învățător creează o experiență de învățare unică și stimulantă pentru toți copiii. Am avut ca deziderat gândul că trebuie să depun efort în vederea creșterii conștiinței părinților și a utilizării maxime a aptitudinilor lor.

Sunt ferm convinsă că am stabilit un parteneriat reușit, deoarece părinții trăiesc împreună cu copiii orice pas spre descoperire și învățare, ceea ce duce la formarea unor elevi de succes.

După cum spunea Anthony Brandt, „unele lucruri probabil se schimbă, dar noi începem și terminăm cu familia”. Aceasta stă la baza programului în care activez și îmi oferă un parteneriat de succes.

- Cum vă ajută familia în activitatea pe care o desfășurați?

- Sunt recunoscătoare și vreau să mulțumesc familiei mele pentru încurajare, încredere, receptivitate și acceptare. Am o susținere deplină. Familia joacă un rol esențial în meseria mea. Zilnic îmi oferă empatie, optimism, energie, perseverență și toleranță. E fascinant, când acasă te așteaptă o atmosferă prietenoasă, înțelegătoare caldă și liniștită. Omul apreciat și încurajat la timp este înaripat și dornic de a atinge noi înălțimi.

Dacă îți place ceea ce faci, atunci vei avea succes.

- Ce activități extracurriculare organizați cu copiii?

- Activitățile extracurriculare valorifică potențialul creativ și muzical al copiilor și are tangență directă cu munca creatoare a învățătorului. La succesul unei activități contribuie un șir de momente de pregătire, pe care învățătorul le prevede cu mult timp înainte de realizare: selectarea materialelor, alegerea strategiilor de valori a potențialului educativ al elementelor literare din scenariul activităților: poezii, scenete, citate, amenajarea sălii, efecte sonore și de lumină, managementul comportamentului și al comunicării scenice, cultura vestimentară a elevilor.

Toate acestea le-am urmat, aplicat în desfășurarea activităților: „Toamna aurie”, „Orașelul Ștefan Vodă - leagănul copilăriei mele”, „Spunem Nu violenței!”, „În ospeție la Moș Nicolae”, „Colinde, colinde”, „100 de zile de școală”, omagierea poetului Grigore Vieru cu genericul „Eu sunt poetul acestui neam”, „Adio, clase primare”.

Prin spiritul interactiv și creator, descopăr și promovez talente și ajut elevii să se afirme, să se manifeste. În baza clasei a fost creat ansamblul „Ștefăneii”, care a evoluat la mai multe concursuri locale și raionale.

Osborn remarcă: „Dacă nu încerci să faci ceva dincolo de ceea ce deja ai reușit să faci, nu vei crește niciodată”. Eu vreau să cresc, să progrediez, pentru a putea să-i ajut pe alții să crească, la rândul lor. Vreau să-mi ating potențialul maxim, deoarece sunt conștientă de responsabilitatea

Opinii despre Svetlana PUȘCĂ

Galina IURĂȘ, manager IP Școala Primară „Grigore Vieru”, Ștefan Vodă:

„Învățătoarea Svetlana Pușcă este înzestrată cu responsabilitate, dragoste pentru copii, inteligență, deschidere pentru aplicarea inovațiilor, competență de comunicare, tact și măiestrie pedagogică. Un element pe care vreau să-l menționez este modul în care zi de zi, cu multă râvnă, Svetlana Pușcă își proiectează și își construiește propria identitate profesională. Este unul dintre cele mai active cadre didactice din instituție. Mereu este în căutare și prin responsabilitatea sa motivează elevii să se implice în diverse concursuri locale, naționale, internaționale, fapt răsplătit anual prin diplomele oferite de organizatori. Prin comunicarea eficientă cu părinții reușește să creeze un parteneriat viabil. Cu colegii este amabilă, binevoitoare și, la necesitate, le acordă ajutorul cuvenit.”

Ludmila Țurcan, director adjunct pentru educație:

„Dna Pușcă este un model de învățător consacrat profesiei. Școala a devenit pentru ea o a doua casă. Este perfecționistă, foarte receptivă la tot ce se întâmplă în instituție. Este o fire deosebită, care mereu oferă ajutor. Cunoaște foarte bine calculatorul, fapt ce face ca și colegii să-i simtă mereu umărul în diferite activități. Este o învățătoare cu har, care aduce lumină în sufletele copiilor. Este inteligentă, dinamică, creativă, modernă, ambițioasă și pune mult suflet în ceea ce face. Activează cu gândul la copiii săi, are o atitudine pozitivă față de ei. Structurează original lecțiile și face ca fiecare elev să se simtă important.”

pe care o am ca învățător. Le datorez acest lucru elevilor, care-și pun sufletele și viitorul în mâinile mele. Elevii educați în clasa mea au ajuns să confirme, prin conduită și rezultate remarcabile obținute la disciplinele de studio, așteptările mele pozitive. A fost o încredere reciprocă, o muncă în echipă, un parteneriat. În activitatea mea pun accentul pe stilurile de învățare ale copiilor și deseori elaborez materialul didactic necesar.

Mă străduiesc să observ starea de bine a fiecărui copil și să le creez o dispoziție adecvată.

Nu-i învăț pe copiii mei ceea ce știu și nici nu-i învăț ceea ce vreau eu să știe, ci îi învăț ceea ce sunt. Prin dăruirea de zi cu zi. Prin a pune suflet în ceea ce fac. Prin a-mi exprima în fiecare clipă dragostea față de copii. Sunt învățător! **Un învățător are efect asupra eternității; nu se poate spune niciodată unde se oprește influența sa.** (Henry Adams)

A intervievat
Eivira ȚAGANAȘ-PÂNTEA

Ion Geru, „omul îndrăgostit de spini”

85 DE ANI DE LA NAȘTERE

Ion Geru, doctor habilitat în Științe fizico-matematice, profesor universitar și membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, a marcat aniversarea a 85-a din ziua nașterii, dar și 65 de ani de activitate științifică, științifico-organizatorică și didactică.

Cu acest prilej, la Institutul de Chimie al USM, a fost organizată ședința Seminarului științific cu genericul: „Repere pe axa timpului”, ediție omagială. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului din Programul de Stat (2020-2023) intitulat „RedoxPro”. La evenimentul omagial a participat conducerea Academiei de Științe a Moldovei, conducerea și colectivul Institutului de Chimie, colegi de la alte institute de cercetare, ședința fiind moderată de academicianul Gheorghe Duca.

Calitatea de moderator al evenimentului omagial, de coleg de mulți ani în cadrul Institutului de Chimie, dar și de facultate, i-a permis academicianului Duca să prezinte un profil amplu al protagonistului zilei, care a inclus treptele ascensiunii sale în viața personală și cariera de cercetare. Pentru conturarea mai pronunțată a portretului savantului, Gheorghe Duca a făcut referințe la cartea „Repere pe axa timpului” de Ion Geru, de unde și genericul evenimentului, lucrarea fiind editată cu prilejul aniversării a 75-a a savantului. Volumul conține nu doar aprecieri ale activității științifice, didactice, organizatorice, rezultate științifice considerate importante, dar sunt prezentate și amintiri din copilărie, anii de studii în școală și anii de studenție. Impresionează și activitățile descrise în sportul aeronaotic, care era, poate și mai este, o pasiune nestăvilită a omagiatului. Apropo, despre acest hobby impresionant al savantului, într-un context similar omagial, regretatul om de cultură Nicolae Dabija a recunoscut că el ar fi intitulat cartea „Dor de zbor”, pentru că fiecare din noi ar avea acest dor de zbor, or, această lucrare ar fi cumva despre noi toți.

Acad. Duca a apreciat modul în care savantul Geru demonstrează rolul creării condițiilor necesare pentru instruirea elevilor și studenților în procesul de pregătire a cadrelor de calificare

înaltă, evidențiind recunoștința pe care o exprimă protagonistul zilei consătenilor, colegilor și profesorilor universitari, despre care scrie frumos și cu respect în lucrare. Acad. Duca a trecut în revistă lucrările științifice cele mai importante, școala științifică, căreia și-a dedicat întreaga activitate, dar și aprecierile de care s-a bucurat de-a lungul anilor. Din aprecierile care atrag curiozități a fost evidențiată cea oferită la nivel internațional de către Laureatul Premiului Nobel, prof. Richard Ernst, posibilitatea de a publica la prestigioasa Editură germană „Spinger”, dar și Medalia „Yuri Gagarin”.

„Oamenii, pe parcursul vieții, cresc conform vârstei și conform cunoașterii. Dumneavoastră, conform vârstei, ați ajuns la 85 de ani, conform cunoașterii ați ajuns la un nivel foarte înalt, apreciat de personalități din toată lumea: Rusia, România, SUA, Germania” etc., a spus acad. Gheorghe Duca. Savantul i-a dorit sărbătoritului Ion Geru ca la fiecare 10 ani să se revadă cu bine și sănătate la seminarul „Repere pe axa timpului”, răspunzând, astfel, îndemnului din mesajul de felicitare al acad. Isaac Bersuker, care în curând va avea 95 de ani și care l-a chemat să meargă împreună spre vârsta de 100 de ani.

În mesajul său, președintele AȘM, acad. Ion Tighineanu, a subliniat calitățile și trăsăturile membrului corespondent Ion Geru, ce îl fac deosebit de ceilalți: „Se deosebește de mulți alți cercetători. Ne întrebăm cum a reușit să

devotamentul lui față de cercetarea științifică și calitatea cercetării. „Savantul Ion Geru a trăit și trăiește cu cercetarea științifică. Și de aceea, acolo unde apărea ceva nou, m.c. Geru încerca să se implice. Trăim în secolul când întotdeauna trebuie să demonstrezi calitatea, iar la el calitatea a predominat”, a spus președintele AȘM, fiind de părerea că, cunoscându-i caracterul, dl Ion Geru n-o să se odihnească, o să continue să caute, de aceea îi dorește să găsească tot ce caută, pentru că aceasta este o pasiune care îți aduce o stare de bine.

În numele Prezidiului AȘM și Secției Științe exacte și ingineresti, președintele AȘM i-a conferit m.c. Ion Geru medalia „Meritul Științific” pentru munca îndelungată și prodigioasă în cercetare,

didactice de 65 de ani a profesorului Ion Geru. Domnul Ion Geru este un savant de certă valoare. Despre aceasta vorbește și faptul că Domnia sa este apreciat și de laureați ai Premiului Nobel. Dumnealui în permanență a susținut tinerii specialiști, a cerut mereu de la guvernare să fie majorate bursele doctoranzilor și salariile absolvenților universităților, care vin în cercetare”. Savantul i-a dorit omagiatului Ion Geru să mai realizeze împreună cu Planeta Pământ încă vreo 20 de rotații în jurul Soarelui, cu sănătate, pace și cu multe rezultate în viață și știință.

Devenită deja tradiție, în această zi remarcabilă m.c. Ion Geru a prezentat Lecția publică „Simetria inversării timpului cu aplicații în chimia coordinativă și cosmologie”, după care a mulțumit tuturor celor care i-au întregit această zi, acest semnificativ popas al vieții, pe care și l-a dorit alături și împreună cu colegii, cu cei cu care a cunoscut și momente frumoase și mai puțin plăcute, cu cei cu care a împărțit succese și bucuriile, cu cei care i-au arătat un semn de respect, atitudine, omenie și i-a dat un rost vieții.

Regretatul academician Constantin Turtă l-a apreciat pe m.c. Ion Geru, cu 10 ani în urmă, atunci când împlinea 75 de ani, ca specialist recunoscut în lume în domeniul fizicii corpului solid, rezonanțe electronice de spin, rezonanțe magnetice nucleare, iar acad. Gheorghe Duca și acad. Tudor Lupascu l-au supranumit „omul îndrăgostit de spini”, unde spinul, dintre cele 24 de semnificații ale sale, înseamnă și „a se roti”, această funcție a spinului potrivit-se ca o mânășă activității de zi cu zi a omului de știință, membrului corespondent al AȘM, profesorului universitar Ion Geru, care mereu se rotește ba în jurul axei sale, ba în jurul colegilor, fiind mereu curios.

Savantul Ion Geru visa mereu, dar poate încă mai visează, la o descoperire de epocă, care ar putea să-l facă remarcabil. Și dacă tot știm că succesul nu are vârstă și nu cunoaște limite, să-i dorim ca acest vis să se realizeze într-un viitor apropiat.

Eugenia TOFAN,
AȘM

se impună, pentru că cercetarea este, totuși, o concurență. Desigur, grație școlilor prin care a trecut și, în primul rând, școlii de la Cotiușeni Noi, școală prin care au trecut multe personalități, inclusiv, regretatul acad. Valeriu Canțer, dar și alte nume de notorietate”, a menționat președintele AȘM. Acad. Tighineanu a remarcat itinerarul parcurs de tânărul Ion Geru la Universitatea de Stat din Moldova, unde a avut parte de profesori excelenți, studiile la doctorantura Institutului de Fizică a Semiconducătorilor din Kiev al Academiei Naționale de Științe din Ucraina, un institut de elită, cu tradiții, cu experți la nivel internațional. Toate acestea n-au făcut decât să-i formeze caracterul de bun cercetător, savant și alte calități deosebite.

Alte criterii care îl deosebesc, în viziunea acad. Tighineanu, sunt curiozitatea, consacrarea,

rezultate științifice de excelență, contribuții deosebite la pregătirea cadrelor de înaltă calificare, devotament profesional pe parcursul a 65 de ani de activitate științifică, precum și cu prilejul împlinirii vârstei de 85 de ani.

Acad. Tudor Lupascu, ex-directorul Institutului de Chimie, original, ca de obicei, în expunerea gândurilor, și-a dorit să reitereze o dată în plus că și chimiștii sunt poeți, confirmând exemplul regretatului poet-chimist Ion Vatananu. „Azi Planeta Pământ a făcut a 85-a rotație în jurul Soarelui împreună cu omul de știință Ion Geru, membru corespondent, profesor universitar, doctor habilitat în științe fizico-matematice, avea să spună acad. Lupascu. Este plăcut să constatăm că în această perioadă s-au adunat și multe rezultate fundamentale și aplicative, ca urmare a activității științifice și

PNUD: Elevii și drepturile omului, exprimate prin pictură

O expoziție tematică cu lucrări ale elevilor, care au câștigat concursul „Drepturile omului prin ochii copiilor”, a fost realizată în perioada 9-19 decembrie curent la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Cele 12 desene, pictate de 40 de copii din 4 raioane ale țării (Criuleni, Cimișlia, Soroca și Comrat), abordează în mod grafic tematici legate de drepturile omului la viață, sănătate, libertatea de exprimare, familie, cultură, limbă, religie, precum și de democrație și statul de drept.

Concursul menționat s-a desfășurat în luna noiembrie a.c., fiind destinat elevilor care studiază în școli de arte plastice, ei având vârste cuprinse între 10 și 15 ani. Concursul a fost organizat în cadrul proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”, implementat de Programul Naționale Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova, cu suportul financiar al Suediei.

Cor. UPp

Școala de box din Grimăncăuți – o pepinieră a sportivilor de performanță

Recent, fiind într-o deplasare la Briceni, după un eveniment cu managerii școlari din raion, am hotărât cu colegii de la CFCL că ar fi minunat să tragem o fugă până la Grimăncăuți, acolo unde antrenorul emerit Petru Caduc îi antrenează pe cei mai buni boxeri din țară. Pe drum meditam: cine ar fi crezut că într-un sat de la periferia Moldovei, în condiții departe de cele normale, pot crește asemenea bravi sportivi, care să ducă faima țării noastre în toată lumea. Bineînțeles, aceste victorii nu ar fi fost posibile fără un antrenor calificat și cu caracter, precum este Petru Caduc.

tru a putea obține victorii de răsunet. Deci, m-am convins încă o dată de faptul că în spatele unui bărbat de succes stă o femeie înțeleaptă.

Instituția de Învățământ Școala Sportivă Specializată de Box din satul Grimăncăuți, aflată în subordinea Ministerului Educației și Cercetării, este considerată una dintre cele mai bune școli sportive din țară. Instituția a făcut performanță pe arena internațională. Grăitor este și faptul că, dintr-un sat cu 4500 de locuitori s-au identificat sportivi care în anul 2000 au ajuns la Jocurile Olimpice, revenind acasă cu medalii. Vitalie Grușac, elevul antrenorului Petru Caduc, atunci s-a clasat pe locul trei la Olimpiada de la Sydney și a ajuns acasă cu medalia de bronz. În anul

Ajunși la fața locului, în ușă am fost întâmpinați de o doamnă elegantă, soția antrenorului, Svetlana Caduc, care este și directorul școlii sportive. Ne-a povestit despre școală cu atât entuziasm, de parcă ne vorbea despre cel mai scump copil al ei. Și-a susținut soțul mereu și la bine și la greu, în clipele frumoase ale vieții, dar și în cele sumbre. Au muncit ambii cu aceeași pasiune și dedicație pentru o cauză comună – boxul. Chiar și atunci când Departamentul Tineretului și Sportului nu mai avea bani pentru cantonamente, nu era o problemă ca soții să întrețină sportivii pe cont propriu, căci ei trebuiau bine antrenați, având un regim alimentar riguros, pen-

2008, la Olimpiada de la Beijing, Veaceslav Gojan, un alt elev din școala sportivă de box, se clasează pe același loc. Școala are mulți medaliați și deținători de cupe obținute la turnee internaționale, la campionate europene și mondiale.

Aceste victorii au fost obținute în pofida multor impedimente, ne-au spus soții Caduc. Au fost și pesimiști, care nu credeau în succesul lor, dar odată cu primul trofeu în mână, întorși de la Olimpiada din Sydney, au fost întâmpinați cu mare bucurie de către băștinași.

Prin hotărârea Consiliului sătesc, pentru că copiii nu aveau un loc unde să se antreneze, clădirea fostei primării din satul Grimăncăuți a fost dată în gestiunea secției de box. Pentru început soții Petru și Svetlana Caduc au improvisat un ring și au construit o sobă, astfel creând condiții în care să se antreneze. După acea mare victorie, presa din țară era cu ochii pe ei și relata în ce condiții se antrenează sportivii care puteau fi numiți deja, de performanță. Datorită acestui fapt, conducerea de atunci a țării a hotărât să-i ajute. Astfel, în anul 2003 începe construcția școlii, care a durat un an și trei luni. Acum copiii activează în condiții decente: aici se antrenează, sunt cazați și aici iau masa. Aici, înainte de fiecare start important, se pregătesc cu multă sărguință.

Scopul școlii este de a-i selecta pe cei mai talentați copii din mai multe sate din Republica Moldova și de a-i concentra în noua clădire a școlii, care a fost dată recent în exploatare. Școala de tip internat întrunește toate condițiile în care pot crește viitorii sportivi de performanță la disciplina sportivă de Box.

Pentru boxerii Școlii Sportive Specializate din satul Grimăncăuți, anul 2022 a fost important prin faptul că cei mai titați boxeri din țară se pregătesc pentru turneele de calificare, pentru Jocurile Olimpice care vor avea loc la Paris în anul 2024. Sarcina lor este de a căpăta cât mai multă experiență la competițiile internaționale. În ciuda finanțării insuficiente din partea Federației Sportive de specialitate, sportivii de aici au izbutit să participe la mai multe turnee internaționale de categoria A, unde boxerii școlii au obținut mai multe medalii de aur, de argint și de bronz. De asemenea, cinci boxeri ai școlii au participat la Campionatul European de Seniori și s-au calificat printre primii zece cei mai buni.

Petru Caduc ne-a povestit că în cadrul școlii au fost organizate două turnee internaționale - unul în memoria lui Pavel Lușevski și Cupa Independenței, la care au participat sportivi din Germania, România, Ungaria, Ucraina, Republica Moldova.

Pentru a pregăti sportivi de performanță, domniile Caduc sunt de părere că aceștia trebuie să participe la cât mai multe competiții internaționale, fapt ce presupune și o finanțare venită din partea statului, a Federației de specialitate și a Comitetului Național Olimpic.

„Războiul Solomonarilor” – o incursiune în basmele și miturile românești

Victoria BARGAN,
elevă în clasa a VII-a,
IPLT „Mihai Viteazul”, Chișinău

Cartea „Războiul Solomonarilor”, scrisă de Moni Stănilă, se încadrează în categoria romanului fantasy, apărut la editura Polirom, colecția Junior. Romanul s-a născut dintr-o simplă inițiativă a autoarei de a crea ceva interesant pentru nepoata sa, care îi tot cerea recomandări pentru lecturi și care, totodată, a inspirat-o. Interesant e faptul că scriitoarea a început să scrie romanul după sărbătorile de iarnă, aceasta fiind perioada în care încep aventurile din poveste. Deși Moni Stănilă a scris cartea doar în 3 săptămâni, „Războiul Solomonarilor” a fost publicat mult mai târziu, abia peste 4 ani, în 2018. Dintr-un interviu aflu că autoarea a ținut romanul în sertar mai mulți ani. Între timp l-a citit pe Tolkien – părintele literaturii fantastice, iar dorința de a recupera mitologia românească și basmul românesc a îndemnat-o, într-un final, să-l publice.

Cartea reprezintă o istorie desăvârșită, complexă, plină de tragicism, îmbinată cu multe elemente de basm. Ea ne spune povestea unei lumi fantastice, care se zbate între forțele binelui și cele ale răului. Această istorie se extinde pe 15 capitole lungi și un epilog și constituie o narațiune fabuloasă, conținând în același timp multe descrieri amănunțite, având o structură inelară (începe cu o istorie despre războiul solomonarilor de acum 300 de ani și sfârșește cu o nouă luptă între aceleași forțe).

În această carte toate întâmplările se rotesc în jurul protagonistului, Ionuț, un băiat inocent și mărinimos, de 17 ani, din Colonia Românească. Pe parcursul evenimentelor observăm cum este supus la diferite încercări anevoioase pe care, însă, le trece, datorită calităților sale. Chiar și numele lui, ce provine din ebraică, are o semnificație frumoasă: „Dumnezeu a avut milă”. Când situația expusă în carte se agravează și ajunge la începutul războiului legendar, care pare să se termine cu biruința ființei răului, de care toți se tem, Ionuț este înfățișat ca un erou, care contribuie la salvarea Lumii și la triumful Binelui asupra forțelor răului. El alungă Bezna și câștigă războiul solomonarilor. Romanul ne oferă o lecție de neuitat: că Binele, fiind atotputernic, mereu învinge răul, important e să credem în asta.

Cred că această carte poartă un mesaj mult mai profund decât pare la prima vedere. Călătoria lui Ionuț, la care asistăm, se identifică cu drumul parcurs de acesta spre autocunoaștere, căci, într-adevăr, protagonistul, pornind în acest periplu, își dă seama ce forță interioară are și știe cum să-și folosească bunătatea ca să le fie altora de folos.

Din punctul meu de vedere, romanul accentuează, mai ales, importanța valorilor umane, căci ele ne ghidează și ne ajută mult. Cartea ne înfățișează mentalitatea generală a populației din lumea aceasta magică. Așadar, cititorii pot constata cât de vicioasă și influențată negativ e societatea din Pădurea Întunecată din cauza forțelor răului ce domină acolo, aceasta fiind una dintre cauzele conflictului din operă. „Războiul Solomonarilor” relevă

faptul că trebuie să iubim adevărul și credința și să fim altruști, mărinimoși, curajoși și empatici...

O altă caracteristică a romanului ce impresionează este amestecul elementelor din mitologia românească cu simbolistica. În text întâlnim multe personaje create de folclorul românesc, așa ca: solomonari, sănzieni, iele, balauri, vântoase, vrăjitori, pitici. Vedem că dintre aceste personaje fantastice îi întâlnim deseori în carte pe solomonari, niște magicieni din mitologia românească, cei care controlează mișcarea norilor, pot aduce grindină și vindeca boli. Așadar, alături de Ionuț, un rol semnificativ în poveste îl are și Solomonarul Ilie, de zece ori străunchiul acestuia, care-i hrănește de mic imaginația cu povești, îi ghidează alegerile și îl ajută să supraviețuiască în Pădurea Întunecată. Unele dintre personajele menționate mai sus se regăsesc și în alte basme românești. Cititorii observă asemănarea dintre Ionuț și un alt personaj din cultura noastră, Făt-Frumos, prin faptul că ambii salvează lumea de rău. Vrăjitoarea Malaverba, un personaj negativ în această carte, se identifică cu Muma Pădurii, care ne e cunoscută din basme.

Pot spune că astfel autoarea a reușit să evidențieze obiceiurile strămoșilor noștri și să reînsoțiească creațiile românești, oferindu-le un loc remarcabil în cartea sa. Mi-a plăcut că povestea e bogată în simboluri. Putem observa că autoarea invocă simboluri din domeniul creștinismului (*crucea, busuiocul, icoana*). Simbolul *ninsorii abundente* care este prezentată în primul capitol semnifică schimbarea în lume, începutul greutăților, prevestirea unui război. Întâlnim în carte și întru chiparea *luminii*, care înseamnă cunoaștere, viață, fericire, iar *întunericul* reprezintă răul, nenorocirea, pedeapsa. În roman aceste două forțe luptă de mult timp pentru stăpânirea lumii.

Observăm o legătură dintre acest roman cu câteva mituri fundamentale românești, cum ar fi „Miorița”, „Traian și Dochia”, „Meșterul Manole”, ce au servit drept sursă de inspirație pentru literatura cultă. Baciul moldovean din „Miorița” și Ionuț nu se tem de moarte și de durere; în „Traian și Dochia” este prezentă dragostea de băștină, la fel ca în „Războiul Solomonarilor”. În „Meșterul Manole” și „Războiul Solomonarilor” elementul comun este altruismul, sacrificiul pentru lucrurile frumoase.

În concluzie, pot afirma că acest roman mi-a lăsat o amprentă adâncă în suflet, deoarece aici este prezentă confruntarea anevoioasă dintre două realități opuse: *binele și răul*. Este fascinant să urmărim cum se schimbă destinele personajelor pe parcursul derulării evenimentelor. M-a impresionat cum protagonistul a reușit să demonstreze că putem învinge un război fără a ucide și că trebuie să-i răspundem urii cu prietenie și bunătate.

Vă îndemn să lecturați „Războiul Solomonarilor”, căci fiecare dintre noi are ce învăța din poveștile spuse de Ionuț, datorită cărora „lumea poate deveni mai bună și mai frumoasă”.

Nota redacției: Autoarea acestui articol este o cititoare fidelă a bibliotecii „Ovidius”, participantă la proiectul-concurs „Bătălia cărților”, deținătoare a titlului de CITITOR EXEGET, etapa „Convinge-mă să citesc” (pledoarie în baza cărții „Războiul Solomonarilor” de Moni Stănilă), ediția a VIII-a, concurs organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj, România.

Avantajele și dezavantajele Internetului

(în viziunea actorilor educaționali de la Colegiul Național de Comerț al ASEM)

În urma inițiativei venite din partea redacției săptămânalului „Univers Pedagogic Pro”, am realizat un chestionar, la care au participat actorii educaționali de la Colegiul Național de Comerț al ASEM, pentru a stabili care sunt avantajele și dezavantajele utilizării Internetului. În cele ce urmează vom face o mică retrospectivă a rezultatelor obținute.

Avantaje

Dacă e să facem referire la beneficiul adus de Internet, este important de menționat faptul că un beneficiu al Internetului este posibilitatea de a comunica cu oameni de oriunde, indiferent de distanță și fără să-ți părăsești domiciliul sau locul de lucru. De asemenea, cel mai mare beneficiu pe care îl oferă Internetul reprezintă informațiile pentru care nu mai este nevoie să plătești.

Motorul de căutare Google a devenit principala sursă de informare și de căutare către magazine online și companii care sunt promovate prin strategii de SEO sau campanii PPC.

Facebook, Instagram și YouTube au devenit principalele platforme prin care oricine își poate dezvolta o carieră și poate aduna o comunitate fidelă. Foarte multe persoane beneficiază în prezent de pe urma acestor platforme, pentru că au înțeles importanța Internetului.

De asemenea, evoluția Internetului a condus și la realizarea de noi tipuri de joburi, care nu existau, și foarte multe persoane și-au dezvoltat o carieră sau afaceri de succes bazat pe accesul la Internet.

Divertismentul este un alt motiv pentru care Internetul a devenit popular și care a convins oamenii să navigheze constant pe toate platformele disponibile. Oamenii nu mai trebuie să ajungă la cinema pentru a urmări un film sau să achiziționeze CD-uri și casete pentru a asculta muzica, totul datorită unor aplicații care îți oferă acces instant la orice melodie prin internet.

Internetul ne-a făcut viața foarte convenabilă și nimeni nu poate să nege acest lucru. Datorită lui au apărut numeroase servicii online, prin intermediul cărora toate tranzacțiile le putem efectua online. Putem să rezervăm bilete la un film sau să-l vedem online, să trimitem bani online, să plătim facturi, impozite sau chiar să ne planificăm singuri o vacanță.

Elevii Colegiului Național de Comerț al ASEM consideră că impactul Internetului asupra lor este unul pozitiv, datorită accesului la materiale și resurse utile, ceea ce constituie ajutor și mai puține griji.

Dezavantaje

Internetul ne-a făcut viața mai ușoară din multe puncte de vedere și va continua să o facă prin evoluție constantă. Cu toate acestea, tot el a generat și o serie de probleme utilizatorilor săi. Furtul online de informații și utilizarea intenționată în mod greșit a acestora reprezintă două dintre cele mai negative efecte ale utilizării Internetului. La fel, internetul permite unui număr mare de perso-

ne să rămână anonime atunci când accesează diferite site-uri, mod prin care ele pot să profite de oameni nevinovați și să abuzeze de încrederea lor.

Acest lucru este utilizat prin platforme de Facebook Ads sau Google Ads și de anumite companii care vând tot felul de produse și medicamente dubioase, care nu au niciun beneficiu, și pot să se îmbogățească, profitând de naivitatea utilizatorilor de Internet.

Concluzii

Potrivit rezultatelor obținute în urma implementării chestionarului, unul din avantajele Internetului ar fi faptul că datorită lui putem cu ușurință afla informația de care avem nevoie (desigur, dacă informația în cauză există), putem lua cunoștință de știrile, noutățile zilnice, putem comunica cu persoanele dragi care nu sunt alături sau cu care nu avem posibilitatea să ne vedem. Este un motor de comunicare care ne scapă de inhibiții. Totodată, pe diferite platforme este accesibilă informația necesară pentru Dezvoltarea personală, care ne ajută să progresăm, să ne recreăm, vizionând produse video, ascultând muzică. Internetul ne pune la îndemână informații despre toate domeniile existente, astfel putem răspunde instant la orice curiozitate din orice domeniu.

Pe lângă posibilitatea de achitare și procurare a produselor online, cu ajutorul Internetului poți lucra mai eficient, aflând informații noi și utile, dar și câștigând bani. Internetul îți oferă libertatea de a obține informații, a comunica și soluționa probleme din orice colț al lumii.

În schimb, Internetul este un mare dezavantaj pentru oamenii de vârstă înaintată, care nu au capacitate de a utiliza tehnologiile. Utilizarea în exces a Internetului poate crea dependență. La fel, rețelele de socializare îți consumă prea mult din timpul zilnic. Internetul și gadgeturile reduc procesele de comunicare fizică.

Dacă mai sus menționam despre cea mai bună sursă de informare, atunci trebuie să menționăm că Internetul poate fi și o sursă de dezinformare, propagandă, de promovare a informațiilor cu tentă sexuală, de înșelăciune etc. La fel, de multe ori irosim prea mult timp pentru a găsi o informație veridică.

Fiindcă accesarea Internetului presupune și utilizarea gadgeturilor, apare o problemă persistentă, îndeosebi la adolescenți, care sunt expuși riscului de a pierde (parțial) vederea, atrăgând după sine și alte riscuri de sănătate.

De asemenea, Internetul ne pune la dispoziție informații ce ne pot afecta emoțional, prin intermediul lui primim amenințări, iar gadgeturile noastre se pot contamina de viruși.

Rodica HERGHELEGIU,
profesoară de discipline chimie și merceologie,
grad didactic superior
Ala TEACĂ,
profesoară de discipline economice,
grad didactic I,
Colegiul Național de Comerț al ASEM

Consilierea psihopedagogică a cadrelor didactice în domeniul educației centrate pe elev – o prioritate a formatorilor CFCL

„Tulburările de învățare: disgrafia, dislexia, acalculia” - aceasta a fost tema seminarului organizat gratuit, la 17 decembrie 2022, de Departamentul Educație timpurie și Învățământ primar din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

În cadrul evenimentului au fost discutate cauzele tulburărilor de învățare, indiciile de bază și caracteristicile acestor tulburări, metodele și procedeele de corectare a dislexo-disgrafiei și acalculiei. Astfel, conform informațiilor prezentate în cadrul seminarului, putem vorbi despre tulburări de învățare în cazul copiilor cu abilități cognitive normale, dar cu dificultăți specifice legate de abilitățile academice: scris, citit, calcul, incidența fiind de 15% din populație, iar raportul dintre bărbați și femei constituind 1,5:1.

Formatoarea Angela Cucer, doctor în psihologie, conferențiar universitar, a vorbit participanților despre faptul că: „Învățarea presupune

participarea coordonată și ierarhizată a mai multor procese psihice, ea fiind o rezultantă a interacțiunii dintre nevoile interne de dezvoltare (ce sunt răspunzătoare, printre altele, de geneza conduitei de explorare) și cerințele externe de adaptare (mediul, sub toate aspectele sale fizice ori sociale, formulând sarcini de rezolvat sau prezentând obstacole de ocolit). Tulburările de învățare sunt vizibile datorită dificultăților semnificative parvenite în achiziționarea și utilizarea receptării și înțelegerii limbajului vorbirii, scrierii, citirii,

a raționamentului și abilităților matematice, precum și a unor abilități sociale.”

Nota Bene! Tulburările de învățare nu depind de naționalitate, de nivelul sociocultural al familiilor. Tulburări de învățare pot manifesta elevii cu orice nivel de inteligență, inclusiv și cei cu nivelul superior de inteligență. Tulburările de învățare nu pot fi explicate prin lipsa de exercitare, lipsa de motivare, de anumiți factori emoționali sau de pregătirea insuficientă a profesorilor.

/Metode inovative de predare/

„Tekwill în fiecare școală”

Digitalizează instituția de învățământ, predă profesiile viitorului, transformă visele elevilor în realitate și crede în potențialul acestora. Natalia Popa predă informatică de 14 ani, iar în tot acest timp a fost în căutare de noi oportunități pe care să le ofere elevilor din orașul Cantemir.

Pasionată de disciplinele STEM, dar și de transformările în era digitală, a studiat 2 discipline marca TIFS - design grafic și proiectarea și dezvoltarea web - în cadrul cărora a învățat limbaje de programare, precum JavaScript, HTML, CSS, dar și programele vectoriale Adobe Illustrator și Adobe Photoshop.

Mereu o sursă de inspirație pentru elevii săi, i-a încurajat constant să participe la competiții pentru a-și descoperi potențialul și a-și depăși limitele. Astfel, în acest an i-a motivat și ghidat să participe la competiția „Hackathon: Soluții TECH pentru mediu”, în cadrul căreia a ocupat locul I la Treapta Gimnazială.

Fiind nu doar un promotor al profesoriilor viitorului, dar și al transformării digitale și introducerii în procesul de predare-învățare a noilor metode, precum „Clasa Inversată”, a urmat perioada de instruire, iar ulterior

motivare și evaluare, diferențe și similitudini între clasa inversată și învățarea online.

Natalia Popa simte mereu nevoia să utilizeze tehnologiile moderne în școală, este extrem de pasionată de platformele digitale, de metodele inovative de predare și de aplicațiile pe care le utilizează activ la orele de clasă. Este un exemplu de formator național în domeniul transformării educației digitale în școli.

Categoria „Excelență în Metode Inovative de Predare” a fost susținută în acest an de către compania Allied Testing-Moldova.

FAO: Lecții dedicate protejării solului, în școli din Orhei și Rezina

În 32 de școli din raioanele Orhei și Rezina s-au desfășurat mai multe lecții în care a fost abordată tematica necesității protejării solurilor. Orele respective, la care per total au asistat peste 600 de elevi, s-au ținut în contextul creării în regiunile pilot Rezina și Orhei a unor loturi demonstrative, în care să se implementeze tehnologii și practici durabile întru menținerea ecosistemului, prietenoase mediului.

Activitatea pedagogică a fost inițiată de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), fiind prilejuită de Ziua Mondială a Solului, sărbătorită în fiecare an la început de decembrie (din 2013). Orele de predare au fost organizate în cadrul unui proiect FAO, ce urmărește atingerea neutralității degradării solurilor în Republica

Moldova. Tudor Robu, reprezentantul adjunct al FAO în R. Moldova, a menționat că „Degradarea solurilor la noi în țară este o problemă care ne îngrijorează tot mai mult pe an ce trece. Suprafața fertilă treptat se deteriorează, iar noi, din păcate, încă suntem departe de utilizarea tehnicilor pentru producerea durabilă agricolă în așa fel încât să diminuăm asemenea procese regretabile. Din acest motiv, proiectul vine să îndemne fermierii autohtoni să utilizeze terenul agricol într-un mod cât mai chibzuit.” La rândul său, jurnalista Sorina Obre-

ja, mentorul lecțiilor menționate supra și fondatoarea Atelierului Media pentru copii și tineri „Te Vezi”, a specificat că „Atât profesorii, cât și elevii ne-au primit cu multă deschidere. Am fost practic în toate satele din Orhei și Rezina, unde am întâlnit copii crescuți și hrăniți de pământul din grădinile pe care și ei le îngrijesc împreună cu părinții sau alte rude. Ei sunt cei care mâine vor lua decizii în țară și este important să înțeleagă de pe acum care sunt practicile nocive și care sunt cele benefice pentru ca să avem parte mulți ani înainte de bogăția pământurilor din Moldova.”

De remarcat că solurile oferă circa 95% din hrană pentru populația de 8 miliarde a globului. Proiectul FAO, dedicat organizării de lecții despre beneficiile solului și necesitatea protejării acestuia, este implementat cu sprijinul Facilității Globale de Mediu (GEF).

Reporter UPP

VIDEO AND AUDIO MATERIALS AS AN EFFECTIVE WAY TO IMPROVE STUDENTS' LISTENING COMPREHENSION

Listening is a key component of learning English. A good piece of audio may increase students' motivation as they get a desire to listen to and follow along with the story. Listening activities help students to improve pronunciation, comprehension, and build vocabulary. No matter what the level of English language proficiency is, podcasts can be instrumental in supporting effective language learning.

The process of the listening skills formation plays a special role in modern methods of foreign language teaching. This is due to the fact that this type of speech activity contributes to the implementation of speech interaction. As N. V. Bogdanova notes, speech communication is a two-way process that includes generating a statement and the speech perception and understanding by ear as well. Therefore, many methodologists share the opinion that the success or failure of teaching a foreign language largely depends on listening as on the ability to perceive oral speech.

Listening cannot exist indirectly from other speech activities, especially from speaking. It is believed to be impossible to learn active speaking without listening practice. This means that listening and speaking are two sides of the same phenomenon called oral speech. Oral communication consists of speaking and listening processes, but the concepts of "listening" and "hearing" are not synonymous. As I.L. Bim noted, "Hearing refers only to the acoustic perception of the sound string, and listening is a process of perception of the sounding speech, so it involves hearing, understanding and interpretation of the information perceived by ear".

Thus, we can conclude that acting as a goal or means of teaching the foreign language listening is a crucial link to achieve various types of goals: practical, educational, upbringing and developmental.

The study of a foreign language is also intended to provide, according to S. G. Ter-Minasova: increasing the level of learning autonomy and the ability to self-education; development of cognitive and research skills; development of information culture; broadening the students' horizons and increasing their general culture; fostering tolerance and respect for spiritual values of different countries and nations.

Reproduction of foreign speech by ear and its understanding that is listening is one of the speech activity types and for some people it is the most difficult. The success of listening depends on a number of factors: the individual and age characteristics of the listener; conditions of perception; linguistic difficulties of semantic perception; the desire for speech perception.

The teacher's task is to activate the student's cognitive activity in the process of foreign language learning, to provide conditions for the practical mastery of a language. But implementation of these goals and objectives will be troublesome if it is out of the cultural and linguistic context of the target language country. Therefore, authentic audio and video files contain both original linguistic information and a variety of cultural one that provide an opportunity to simulate in the classroom communicative situations being close to real that allows the most effective formation of the students' skills and abilities.

In the 21st century the number of various resources and materials for learning foreign languages has reached such a level that there is an opportunity to choose the best way depending on the purpose, preparation and the stage of training. Thus, there is a trend of active use of information and communication technologies in the process of learning a foreign language, which is a complex, constantly evolving system requiring the introduction of new

forms and methods of teaching.

The use of modern information technologies when teaching English is currently important because it allows the implementation of personality-oriented, communicative-cognitive and socio-cultural active approaches to foreign languages teaching. In addition, the internet resources as well as other means of learning undoubtedly help to solve a range of didactic tasks:

- the formation of students' skills and abilities to confidently use a foreign language for solving communicative language problems in different situations of communication;

- development of students' ability to implement the exchange of business information in a foreign language in oral and written forms;

- independent implementation of the search, accumulation and expansion of the stock of professionally significant knowledge in the process of natural communication with a native speaker.

Using the internet for resources, the teacher obtains additional means for successfully creating the models of real communication in the classroom or outside it. For example, social networks serve as a living cross-section of the language. The lesson creates the conditions of "immersion" in the language, i.e. the tasks are regulated by the features and possibilities of chosen social network. Thus, with the help of internet resources the natural conditions for training and further development of types of speech activity (speaking, reading, writing and listening) are created for the development of communicative-cognitive skills to search, select, classify, analyze and generalize information. At the same time, it stimulates the ability to actively use a foreign language.

Listening skills require constant practice, and it is important to provide students with authentic listening material. Such material can be easily found on the following websites and appendices:

British Broadcasting Media Corporation's website; British Council's official website; British Council's learning website. Another learning website that provides many useful materials on developing speaking and listening skills is the Randall's ESL Cyber Listening Lab <https://www.esl-lab.com/>. Noteworthy are the YouTube pages (<https://www.youtube.com/esllab>). One more useful resource for students and teachers is ESL Lounge <https://www.esl-lounge.com>. Here you can find lesson plans, very extensive discussion material, books, games, quizzes, and song lyrics. As for exercises on developing speaking, listening, and grammar skills, it's not unreasonable to look through such sections as: Full Grammar Explanation, Authentic English Listening and Reading Materials, Exercises to Help with Grammar, Vocabulary, Listening, Reading and Pronunciation. The list of mobile apps to learn English and develop the skills of speaking and listening can be found on IDC <https://idc.edu/practice-listening-in-english-with-these-apps-andtools/>. This educational resource gives you the opportunity to listen to audio materials in different dialects. In addition, it is really great as you can pause, rewind, or fast-forward and listen again to the material to improve your listening and pronunciation skills. Eillo (<http://eillo.org/>) is a rich free online library of audio and video clips. It also has lesson handouts, which will undoubtedly be

helpful to the teacher when preparing for the classes.

It contains over 1,100 interviews and the ability to listen to mixer lessons, when, for example, six different people answer the same question but speak six different English dialects. There is also a variety of comprehension exercises to check the level your listening skills.

Many teachers use the developed by the British Council site Learn English Podcasts (<https://learnenglish.britishcouncil.org/apps/learnenglish-podcasts>). It contains interesting interviews with people on a variety of topics (celebrities, food, etc.). Each audio episode has a script and comprehension test questions. The site includes popular entertainment videos with subtitles that makes it attractive for the language learners.

Undoubtedly, the Internet resources are a powerful means of increasing the effectiveness of the whole process of teaching foreign languages. On the one hand, without leaving the classroom, students have access to educational resources online and, thus, they become involved in the global interlanguage space. On the other hand, the importance of modern educational websites for the teacher cannot be underestimated, since they are a valuable source of many interesting ideas and already developed games, quizzes teachers can use to enliven the foreign language lesson.

So, to develop listening comprehension skills (Listening Comprehension) the following top-5 resources are indispensable assistants for both the teacher and the student:

1. *ESL Cyber Listening Lab* is a site where the audio recordings are divided into 3 levels of difficulty: elementary, intermediate and advanced. The site provides a system of listening tests for assessing the knowledge of different lexical topics providing even answers.

2. *BBC Podcasts* is the best audio presented by 21 British radio stations. The materials are easy to download and listen to offline at any time.

3. *6 Minute English* is a modern, cutting-edge audio site with 6-minute audio tracks. Just download and enjoy listening!

4. *1-language.com* - exactly here you can find 52 educational audio tracks with scripts and exercises. The audio tracks are actually the dialogues between American students.

5. *BBC Learning English* - a unique archive of educational videos with scripts.

The process of teaching listening with the use of audio and video material implies the pedagogical activity being structured in a certain way. We should take into consideration there are some rules of using educational resources. For example, the clips/ recordings should last from 30 seconds to 10 minutes and correspond to the lesson goal. When working on the chosen materials, first of all, the teacher should determine the topic of the lesson and according to it select the educational content. Next, the teacher should develop a lesson plan with a clearly out-

lined sequence of activities, including the exercises on the video/audio. This is to make sure the material has informative value, helps to improve listening skills, etc. Otherwise, it will turn out to be not a teaching tool, but a means of entertaining students.

It is customary to distinguish three obligatory stages of work on interactive materials. At the pre-demonstration stage there is a kind of conversation concerning the topic of the aid and active immersion into the research problem. At the demonstration stage, in other words, when watching the film or listening to the recording, the work on students' communicative competences formation and perfection takes place. The post-demonstration stage includes the tasks to be performed after. This step is mainly analytical in nature.

Sometimes in pedagogical practice the fourth stage, also known as the creative stage, is distinguished. It includes the tasks that involve the implementation of active verbal and creative students' activity. The inclusion of written assignments is allowed as well.

The tasks and exercises that can be applied in teaching foreign language listening with the use of video materials can differ. Their content depends on the topic of the chosen learning material, the level of students' training, etc.

Next, we are to present the tasks developed for each of the stages for working on the audio/ video material. To demonstrate an example, we have chosen the YouTube channel *English Like a Native* with the reference material "A British Christmas: Traditions".

At the pre-demonstration stage (Before Watching) the students can be asked to answer a number of questions in order to immerse them into the topic. As a variant before listening to the text on *One Minute.com*, students could be asked to Answer the following questions:

- Do you know anything about Christmas?

- When do English celebrate Christmas? Russian?

- Name as many words associated with Christmas as you can.

- Do you have any Christmas traditions in your family?

At the pre-demonstration stage, essential is the activity for meeting the lexis related to the theme of Christmas. Here are some examples of the most adaptable tasks. The students of different levels can be asked to underline in the list of words those ones that could be related to Christmas. The words are: Black cat, turkey, sleigh, pumpkin, fireworks, Santa Claus, candy cane, autumn leaves, Rudolf, broom, witch, fireplace, clock, barbecue, stockings, snowman. Also, students can read, write down and translate the given words: nearly, celebrate, however, mean, festive, birth, inn, stuff, advertise, lucrative, advent calendar, tinsel, bauble, Christmas Eve, trinkets, cranberry sauce, depend on. After completing the selected activities that aim at enriching vocabulary, students are invited to watch the video about Christmas. So students watch the vid-

eo twice: first, for understanding the general information and next to complete some tasks. So while watching they can fill in the gaps:

1. Well, not quite, it's nearly.
2. However, in the UK, ... people do celebrate Christmas.
3. So, Christmas is a religious festival.
4. ... giving birth to baby Jesus in an
5. which is a calendar ... a new window every day.

Another activity is to watch and translate from Russian into English the following words and word-combinations: религиозные причины, скороговорка, рождение Иисуса Христа, три мудреца, коммерчески прибыльный, оборачивать подарки, под ёлку, приятные мелочи, брюссельская капуста.

Certainly, there should be some post watching/listening activities thought out. Most often to find out if the material is understood right the teacher asks students some questions: Who are Mary and Joseph? Why is Christmas so commercially lucrative? What things do people buy close to Christmas? What could be used instead of stockings? What do people put in stockings? Who is Rudolph? What do people usually cook for Christmas?

To practice the vocabulary of the lesson and analyze the contents the students can be asked to complete the following list showing similar and different items of Christmas dinner in Britain and Russia/ Moldova.

Christmas dinner	
British usually eat	Russian usually eat
British usually drink	Russian usually drink

As a result, students are able to hold actively a group discussion on the topic of the study.

And at the last creative stage students continue to work on the research in as creative a way as possible. For instance, the task may sound this way: now you know much about British Christmas traditions. They are so much interesting. Anyway, I want everyone to prepare a project about Christmas traditions in different countries. Try to include unusual information and add pictures or photos. You are going to present your projects orally.

We are to pay attention to the fact the mentioned tasks based on video/ audio materials, aimed at the development of students' listening skills and they are situational in nature. The presented set of tasks may vary, be supplemented or reduce depending on the class it will be applied in.

Thus, the process of teaching listening in a foreign language class is of a specific nature. Teaching listening in an English class will be more effective if audio materials that meet certain requirements and techniques are used in a comprehensive manner. This will contribute to a significant increase of the students' cognitive interest and their level of language skills. The use of authentic audio materials in the educational process is an effective means of improving the quality of learning through the brightness, expressiveness and information richness of visual and aural images that recreate communication situations and familiarize students with the country of the target language.

Inga CASYM,
english teacher,
I didactic degree,
PI Gymnasium „P.Cazmaly”,
Chyadyr-Lunga

Tradiții și obiceiuri de Crăciun

Perioada respectivă este deschisă și închisă de sărbători prefațate de ajunuri, atât Crăciunul, cât și Boboteaza, și intersectate la mijloc de noaptea Anului Nou. Principalele sărbători ale ciclului de iarnă – Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza – au funcționat de-a lungul vremii ca momente independente de înnoire a timpului și de început de an. Românii, inclusiv cei basarabeni, folosesc, pe lângă calendarul oficial, recunoscut de stat și biserică, un calendar neoficial – calendarul popular, creat de popor și transmis folcloric.

Spre deosebire de calendarul bisericesc oficial și de calendarul civil, care constituie un simplu tabel al zilelor grupate pe săptămâni și luni, calendarul popular indică timpul optim pentru arat și semănat, pentru pețit și logodit, pentru moștenirea strămoșilor sau aflarea urstei etc. Sărbătorile și obiceiurile populare, care au loc în decurs de o zi sau de mai multe zile, diurne sau nocturne, cu data fixă sau mobilă, dedicate divinităților calendaristice, oamenilor, animalelor, păsărilor, plantelor, fenomenelor terestre și cosmice sunt cunoscute și respectate, în unele zone etnografice, până astăzi.

Unele au preluat numele sfinților creștini, altele nu au nicio legătură cu creștinismul („Caloianul”, „Paparuda”, „Drăgaica” etc.) sau sunt pe cale de a fi asimilate, precum Crăciunul, de creștinismul carpatic. Divinități moștenite de la substratul autohton, trac și geto-dac, cele împrumutate și similare de la greco-romani și popoarele orientale, cât și creațiile mitice strămoșești alcătuiesc un original panteon.

Colindatul este un scenariu compus din texte ceremoniale (colinde), formule magice, dansuri, gesturi, interpretat în casă, pe ulițe, de o ceată sacră. În calendarul popular, acest fenomen apare sub diferite denumiri zonale în perioadele solstițiului de iarnă („Steaua”, „Plugușorul”, „Sorcova”), echinocțiului de primăvară, solstițiului de vară și echinocțiului de toamnă. Colindele transmit urări de sănătate, rod bogat, împlinirea dorințelor în noul an. Colindatul este cea mai răspândită tradiție a românilor. Când persoanele colindate nu primesc colindătorii, închid ușile sau nu oferă daruri, efectele magice sunt opuse, ei încălcând regulile acestui obicei.

Crăciun este un zeu solar, de origine indo-europeană, specific teritoriilor locuite de geto-daci, identificat cu zeul roman Saturn și cu zeul iranian

Mithra. Timp de peste un mileniu, creștinii sărbătoreau Anul Nou în ziua de Crăciun. Determinativul de „moș” arată vârsta zeului adorat, care trebuie să moară și să renască, împreună cu timpul calendaristic, la Anul Nou. În legătură cu Moș Crăciun au circulat multe legende.

Prin tot ce face, Crăciun se opune sau împiedică nașterea pruncului creștin Iisus, deoarece venirea pe lume a acestuia înseamnă moartea Moșului. Tradițiile contemporane despre „sfântul” Crăciun, despre Moșul „darnic și bun”, „încărcat cu daruri multe” sunt influențe livrești care au pătruns în cultura populară de la vest la est și de la oraș la sat. Sărbătorile de Crăciun durează, în sens restrâns, trei zile (25-28 decembrie) sau, în sens larg, 19 zile (20 decembrie – 7 ianuarie).

Pomul de Crăciun este un brad împodobit, substituit al zeului adorat în ipostaza fitoformă, care moare și renaște la sfârșit de an, în preajma solstițiului de iarnă, sinonim cu Butucul de Crăciun. Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a „Moșului”, numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Pomul de Crăciun s-a suprapus peste un mai vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun, simbolizând moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă, obiceiul fiind atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați.

Colindele

Începând cu noaptea de 23 spre 24 decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor, ulițele satelor răsunau de glasul micilor colindători. În orașe întâlneam colindătorii odată cu lăsarea serii și până în miez de noapte. Cu traista pe umăr, cu băta în mână și căciula pe urechi, colindătorii merg din casă-n casă și strigă la ferestrele luminate. Cu acest prilej, gazda le împarte colinde: covrigi, nuci, mere, colăcei de făina frământați și copti chiar în acea noapte a Moș Ajunului.

În ajunul Crăciunului, ca și în ajunul Anului Nou, în toate provinciile românești copiii formează grupuri și pornesc pe la casele gospodărilor, cântând cântece ce au refrenuri ca: „Florile dalbe”, „Lerui ler”, „Ziurel de ziuă” ori „Valerim” și „Veler, Doamne”.

În afară de seara mare a colindelor, se mai colindă și în seara Sfântului Vasile, paralel cu Plugușorul sau Uratul. Sub numele de colind și colindat trebuie să înțelegem vechiul obicei pe care-l întâlnim în sărbătorile susmenționate, când copiii, ca și flăcăii

satelor, merg din casă în casă, cântând cântece pentru a ura sănătate și fericire gazdelor ce-i ascultă, de la care primesc daruri (colindețe) în bani sau în natură: nuci, covrigi, mere, colaci etc.

Colindele sunt de două feluri: religioase și laice. Cele religioase au origine literară, iar subiectele lor se referă de cele mai multe ori la Iisus. Colindele profane (sau lumești) au un caracter liric și de multe ori sunt adaptate de colindători la situația celor în fața cărora le cântă. Colindatul cu motive religioase, deși de origine bisericească, e totuși format tot după modelul colindatului de tip păgân, având, de fapt, origine comună cu acesta.

Steaua

De la Crăciun și până la Boboteaza copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi.

Cântecele despre stea provin din surse diferite: unele – din literatura bizantină ortodoxă, altele – din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva – din literatura de nuanță calvină și multe din ele – chiar din tradițiile locale. Micul cor al stelarilor, care intră în casă în zilele Crăciunului, cântă versuri religioase despre nașterea lui Iisus: „Steaua sus răsare”, „În orașul Vitelem”, „La nunta ce s-a întâmplat”, „Trei crai de la Răsărit” etc.

Capra

Începând cu Ignatul și sfârșind cu zilele Crăciunului, prin alte părți începând cu zilele Crăciunului, iar prin altele obișnuindu-se numai în ziua de Sfântul Vasile, există obiceiul ca flăcăii să umble cu țurca, capra sau brezaia. Ca și în celelalte jocuri cu măști, practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, și în jocul caprei și-au făcut loc, pe lângă măștile clasice (capra, ciobanul, țiganul, butucarul), măștile de draci și moși care, prin strigăte, chiote, mișcări caraghioase, măresc nota de umor și veselie, dând uneori o nuanță de grotesc.

Jocul „caprei” (omorârea, bo-cirea, înmormântarea, învierea) la origine a fost, desigur, un ceremonial grav, un element de cult. În cadrul sărbătorilor agrare jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor – invocat și evocat de boabele care se aruncă de gazdă peste cortegiul „caprei”.

Aceasta se pare că își are originea în obiceiurile romanilor și elinilor: fie în jocurile și cântecele desfășurate în jurul altarelor păgâne de preoții sau cântăreții travestiți în dobitoace cu ocazia sărbătorilor date pentru cinstea zeilor, ori în versurile satirice contra generalilor ce repurtau vreun triumf, fie în amintirile vagi despre dansurile cunoscute la greci sub numele unor păsări răpitoare.

Capra joacă după flutier, iar la terminare unul din flăcăi, apropiindu-se de masa unde sunt membrii familiei, începe să vornicească. Flăcăii o joacă pe stăpâna casei, pe fete și chiar pe servitoare, dacă sunt în casă, și apoi, mulțumind, se îndepărtează.

(Adaptat după timpul.md)

UPSC, unită pentru o cauză caritabilă: „Caravana de Crăciun”

Sărbătorile de iarnă la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, tradițional, încep cu gânduri senine și fapte bune pentru cei aflați în dificultate! „Caravana de Crăciun” 2022, și de această dată, a adus bucurie atât celor care au primit darurile, cât și celor care, cu dragoste și grijă, le-au oferit.

În zilele de 15 și 16 decembrie 2022, un grup de studenți și colaboratori UPSC au mers cu daruri de Crăciun la Asociația „LA VIA” și la Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil. Această experiență i-a sensibilizat și motivat pe toți cei implicați să fie atenți și să dea dovadă de mai multă grijă față de cei mai puțin fericiti!

Copiii-beneficiari ai Asociației „LA VIA” i-au întâmpinat cu cântece și colinde de Crăciun. Împreună au participat la deschiderea cadourilor și s-au bucurat de darurile primite, colectate și împachetate cu dragoste și grijă de comunitatea academică a UPSC. Colaboratorii acestor instituții au împărtășit din experiența activității lor, posibilitățile materiale și morale de implicare, au vorbit despre relația cu beneficiarii și bucuria de a aduce un strop de fericire în viața familiilor și persoanelor ajunse în dificultate.

În perioada 1-12 decembrie 2022, studenții și colaboratorii UPSC s-au mobilizat și au colectat produse alimentare neperisabile, produse de igienă, detergenți, haine pentru persoane de toate vârstele, încălțăminte de iarnă pentru copii, scutece pentru adulți, rechizite școlare etc. Din aceste donații au fost pregătite daruri pentru 10 familii socialmente vulnerabile, beneficiare ale Asociației „LA VIA”, precum și o varietate de produse pentru cei 100 de beneficiari ai Centrului de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil.

Aducem mulțumiri, în special, studenților și cadrelor didactice ale UPSC pentru devotament, implicare și dăruire în această Campanie de Binefacere de Crăciun! Sărbători pline de pace și bucurii tuturor!

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova anunță concurs pentru ocuparea funcției publice vacante:
Consultant principal, Direcția politici în domeniile cercetării și inovării.
 Informația despre funcția publică vacantă și condițiile de participare la concurs poate fi accesată la adresa: www.cariere.gov.md
 Telefoane de contact: 022 233 320; 022 232 762.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4, birourile 214, 215, 216
 Telefon: (022) 40 07 17, 40 07 52.
 E-mail: ziar_ump@yahoo.com univers.pedagogic@gmail.com
 Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 8854.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc
 REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic
 REPORTERI ▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
 CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
 MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
 „Moldpresa Grup” SRL
 Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/17>